

اولین همایش ملی معماری، مرمت، شهرسازی و محیط زیست پایدار ۲۸- شهریور ۱۳۹۲

اصول طراحی شهری پایدار در اقلیم های مختلف ایران (بررسی نمونه های موردی: یزد، تبریز، اصفهان و ماسوله)

مهری بیات زاده^{۱*}، امیر بیدادی^۲

کارشناسی ارشد طراحی شهری، مدرس موسسه آموزش عالی روزبه^۱ a.mehri.bayat zadeh@gmail.com

کارشناسی معماری دانشگاه زنجان^۲ amir.bidadi@gmail.com

چکیده:

شهر و اقلیم، دو سیستم انسان ساخت و طبیعی هستند که اولی بر پایه دومی ساخته می شود و دومی متأثر از ساخت اولیست. اقلیم هر مکان جغرافیایی حاصل عواملی همچون: تابش آفتاب، دما و رطوبت هوا، وزش باد و میزان بارندگی است که در کنار عواملی چون تامین کیفیت های عملکردی، بصری و زیباشناختی در شهر راهنمای شکل گیری فرم و شکل استخوانبندی شهر می باشد. در شهرسازی سنتی که با توجه به طبیعت و محیط پیرامون خود شکل می گرفت و همساز با اقلیم سربر می افراشت، بیشتر اصول پایداری رعایت شده بود که متأسفانه در دوره معاصر بسیاری از شهرهای سنتی گذشته به شدت در معرض تحولات کالبدی ناشی از تجربه آموزه ها و روش های معماری و طراحی شهری مدرن قرار گرفته اند. در این مقاله در جستجوی راهکاری برای شهرسازی پایدار، با استفاده از روش کتابخانه ای و بررسی نمونه های موردی در چند اقلیم ایران، نخست مروری اجمالی بر پیشینه مبحث "پایداری زیست محیطی" مطرح می گردد. سپس مفهوم توسعه پایدار به طور اختصار مورد بحث قرار گرفته و بر اساس آن مفهوم طراحی شهری پایدار و اصول بنیادین آن مورد تدقیق قرار می گیرد آنگاه با بررسی اجمالی اصول شهرسازی سنتی در اقلیم های مختلف ایران میزان انطباق این شهرها با اصول شهرسازی پایدار مورد مذاقه قرار گرفته و در نهایت اصولی برای طراحی منطبق بر پایداری در اقلیم های مختلف بیان خواهد شد.

کلمات کلیدی: توسعه پایدار، شهر پایدار، پایداری زیست محیطی، اقلیم.